Green Library Award 2021

24.8.2021

Keväällä 2020 SeAMK kirjasto- ja tietopalvelualan tutkinto-ohjelman opiskelijat saivat toistamiseen mahdollisuuden osallistua kansainväliseen IFLA Green Library Award –palkintoraatiin. Kyseessä on kirjasto- ja tietopalvelualan merkittävimmän kansainvälisen kattojärjestön IFLA:n kestävän kehityksen ja ympäristöasioihin keskittyvän ENSULIB jaoston vuosittain jakama kansainvälinen tunnustus.

Kuudetta kertaa jaettu palkinto ei nimestään huolimatta keskity pelkästään ympäristötekoihin. Myöntämisen taustalta löytyy YK: n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030. Ehdokkuus voi perustua sitoutumiseen kestävän kehityksen päämääriin, tietoisuuden luomiseen kirjaston sosiaalisesta vastuusta ja merkityksestä ympäristökasvatukselle, vihreän kirjaston aatteen tukemiselle, virheiden aloitteiden edistämiselle paikallisesti, alueellisesti ja globaalisti. Lisäksi palkinnolla halutaan rohkaista kirjastoja esittelemään toimintaansa kansainväliselle yleisölle.

IFLA Environment, Sustainability and Libraries Section jaosto jakoi Green Library Awardin tänä vuonna kuudetta kertaa.

Ehdokkaita ja voittajia

Tänä vuonna ehdotuksia saattoi jättää kahdessa eri kategoriassa: “Green Library” tai “Green Library Project”. Koronavuodesta huolimatta ehdotuksia saapui 33 kappaletta ja ilahduttavasti mukana oli myös kotimaisia kirjastoja. Ehkäpä osallistumisinnostusta Suomessa on lisännyt aiheen ajankohtaisuus sekä paljon näkyvyyttä saanut valtakunnallinen Yleisten kirjastojen ympäristötietoisuus 2020-luvulle –hanke.

Eri arviointitahot ympäri maailmaa pisteyttävät raadissa hakemukset itsenäisesti yhteisesti sovittujen kriteerien mukaisesti. Yhteispisteiden perusteella hakijoista muodostuu finalistien joukko, johon liitetään vielä sanalliset perustelut kärkisijoille yltäneille. Voittajat julkistettiin elokuussa IFLA WLIC kongressissa, mihin saakka arvioijat säilyttivät salaisuuden voitokkaista ehdokkaista. Finalistit löytyivät tänä vuonna Green Library kategoriassa Australiasta, Kanadasta, Sloveniasta sekä Kiinasta ja Green Library projektien osalta Kuubasta, Espanjasta, Yhdysvalloista ja Suomesta. Voitot nappasivat lopulta Edmontonin yleinen kirjasto sekä iloksemme Oulun kaupunginkirjasto.

SeAMK palkintoraadissa vaikuttanut Olli Väisänen mainitsee omaksi suosikikseen ehdokkaista Yhdysvaltojen Saratoga Springs, Southern Adirondack kirjaston Farm-2-Library –projektin: *“Projektissa jaettiin alueen kirjastojen kautta maatilojen ylijäämävihanneksia ja -hedelmiä asiakkaille. Kohteena erityisesti vähävaraisemmat ruokakunnat. Yksinkertainen, käytännöllinen ja selkeää tulosta (ja kylläisyyttä) tuottava projekti!”*

Opiskelijana arviointiraadissa

Tämänkin kauden kokemukset osallistumisesta olivat positiivisia. Arviointiraadin kiti19-opiskelijaryhmän Olli Väisänen kuvailee motivaatiokseen osallistumiseen kansainvälisen kokemuksen kartuttamisen, IFLA: n toimintaan tutustumisen ja sopivuuden omaan lukujärjestykseen. Ollin mukaan osallistuminen antoi ideoita tulevaisuuden työhön ja kimmokkeen ehdottaa osallistumista myös omalla työpaikalla. Samalla olivat kehittyneet projektiosaamisen taidot ja vinkkejä sai lisäksi hyvän hakemuksen kirjoittamiseen. Projekti tarjosi kurkistusikkunan maailman kirjastoihin ja samalla vahvistui kestävän kehityksen osaaminen.

Aikaisempina vuosina Suomesta on ollut hakijoita melko niukasti, Ollin kannustin mukaan lähtemiselle on osallistumisen tuoma PR-arvo kirjastolle ja koko paikkakunnalle, aiheen ajankohtaisuus sekä vaikuttamisen mahdollisuuksien moninaisuus: *“Hyvä projekti ei vaadi rahan törsäämistä vaan innokkaita ihmisiä toimimaan ja osallistumaan.”*

Green Library projektien sarjassa voittaja Oulun kaupunginkirjasto esittelee kestävän kehityksen tavoitteitaan videolla

Oppimiskokemuksia

Aina kestävän kehityksen huomioimisen ei vaadi kisailuun osallistumista. Pohtiessaan, mitä alan opiskelijat tai kirjastot voivat hyötyä tutustumisesta palkintoehdokkaisiin Väisänen toteaa: *"Muiden maiden kirjastoihin ja järjestelmiin tutustuminen tuo oppia, ideoita ja kompetenssia omaankin toimintaan. Toisten ideoita voi varioida itselle sopiviksi. Oppia ja ajatuksia saa myös yhteistyömahdollisuuksista ja projektin mainostamisesta. Opiskelija voisi jopa saada vaikka idean opinnäytetyöhönsä."* Ja tällaista innoitusta SeAMK: ssa on myös koettu. Vuonna 2020 Green Library Award raatilainen Suvi Levonen tekee parhaillaan opinnäytetyötään kirjastojen ekologisesta kestävyydestä.

Green Library Award ehdokkaiden hakemuksista voi siis etsiä monenlaista innoitusta ja ideoita oman organisaation kestävän kehityksen toimintaan. Mutta miten palkintoraatiin 2021 osallistunut Olli Väisänen lähtisi itse edistämään kestävän kehityksen päämääriä tulevassa työelämässä? Hänen mukaansa julkisena laitoksena kirjastojen tulee näyttää esimerkkiä ja on tärkeää löytää keinot sitouttaa sekä henkilökunta että asiakkaat toimintaan ja samalla havinnollistaa konkreettisesti toiminnan tärkeyttä ja hyödyllisyyttä.

Edellisen vuoden opiskelijakokemuksiin ja IFLA Green Library Awardiin voit halutessasi tutustua tarkemmin SeAMK Liiketoiminnan ja kulttuurin "Luovaa liiketoimintaa, kestävää kulttuuria" kokoomateoksen artikkelin "Kestävää kehitystä ja kansainvälisyyttä – Kirjasto- ja tietopalvelualan tutkinto-ohjelman opiskelijat IFLA Green Library Award –palkintoraadissa" kautta" ja tutkinto-ohjelmassa jäänne odottamaan seuraavan vuoden ainutlaatuista osallistumismahdollisuutta.

Satu Salmela

Lehtori
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Lähteet:

EBSULIB. 2.3.2021. About the Environment, Sustainability and Libraries Section. [Verkkosivu]. IFLA. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: https://www.ifla.org/about-environmental-sustainability-and-libraries

ENSULIB. 20.8.2021.”ENSULIB announces 6th IFLA Green Library Award 2021 Shortlist in Two Categories”. [Verkkosivu]. IFLA. [Viitattu 20.8.2021]. Saatavana: https://www.ifla.org/node/93891

ENSULIB. 29.5.2021. IFLA Green Library Award. [Verkkosivu]. IFLA. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: https://www.ifla.org/node/10159

IFLA. 10.12.2019. About IFLA. [Verkkosivu]. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: https://www.ifla.org/

Kestävän kehityksen tavoitteet. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. Helsinki: Suomen YK-liitto. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestavan-kehityksen-tavoitteet

Sahavirta, H. & Hauke, P. 19.8.2021. 6th IFLA Green Library Award 2021 Results. [Verkkosivu]. IFLA ENSULIB. [Viitattu 20.8.2021]. Saatavana: https://www.ifla.org/node/94143

Salmela, S. 2020. SeAMKin opiskelijat kansainvälisessä kestävän kehityksen palkintoraadissa. [Verkkolehtiartikkeli]. @SeAMK. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: https://lehti.seamk.fi/muut-artikkelit/seamkin-opiskelijat-kansainvalisessa-kestavan-kehityksen-palkintoraadissa/

Salmela, S. 2020. Kestävää kehitystä ja kansainvälisyyttä – Kirjasto- ja tietopalvelualan tutkinto-ohjelman opiskelijat IFLA Green Library Award -palkintoraadissa. Teoksessa: A. Haasio, S. Joensuu-Salo & S. Saarikoski (toim.). Luovaa liiketoimintaa, kestävää kulttuuria. [Verkkojulkaisu]. Seinäjoki: Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä 158, 62-78. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20201209100081

Vihreä kirjasto – ympäristötyön edistäminen kirjastoissa. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. Helsinki: Kirjastot.fi. [Viitattu 16.8.2021]. Saatavana: https://www.kirjastot.fi/vihreakirjasto?language_content_entity=fi

Väisänen, O. 15.8.2021. Green Library. [Henkilökohtainen sähköpostiviesti]. Vastaanottaja: Satu Salmela. [Viitattu 16.8.2021].